

**Αντιφώνηση της Α.Ε. του Προέδρου της Δημοκρατίας κυρίου Προκόπιου Παυλόπουλου
μετά την ανακήρυξή του ως επίτιμου δημότη Γορτυνίας**

Κύριε Δήμαρχε,

Σας ευχαριστώ θερμώς για την μεγάλη τιμή την οποία σήμερα μου περιποιείτε, υπό την ιδιότητά μου ως Προέδρου της Δημοκρατίας, απονέμοντάς μου τον τίτλο του Επίτιμου Δημότη του Δήμου Γορτυνίας. Ενώς ειδυλλιακού τόπου, με σπουδαία ιστορία και ακόμη πιο λαμπρό μέλλον. Εδώ, στο πανέμορφο Μαίναλο, στην κατάφυτη Βυτίνα, η ψυχή και το πνεύμα του ανθρώπου νοιώθουν μια ξεχωριστή ανάταση, γεγονός το οποίο εξηγεί πως αυτή η γη γέννησε τόσα πολλά λαμπρά τέκνα, που ταξίδεψαν το μεγαλείο της σ' όλο τον κόσμο, χωρίς, όμως, ποτέ να την λησμονήσουν. Γιατί αυτή ήταν η περίπτωση του Δημήτριου Θεμ. Πανταζόπουλου, του Μεγάλου Ευεργέτη της Πόλης σας, την σεπτή μνήμη του οποίου τιμούμε σήμερα, παράλληλα με τις εορταστικές εκδηλώσεις προς τιμήν του πολιούχου της Βυτίνας, Αγίου Τρύφωνος. Ο περικαλλής πετρόκτιστος Ναός του, χτισμένος από ντόπιους μαστόρους με το φημισμένο τοπικό μαύρο μάρμαρο, κοσμεί, μαζί με την πλησίον «Βιβλιοθήκη της Βυτίνας», με απaráμιλλο τρόπο την κεντρική πλατεία της Πόλης σας.

I. Κατά συνέπεια, επιτρέπατέ μου ν' αναφερθώ στην συνέχεια, έστω και δί' ολίγων, σε ορισμένους σταθμούς της ιστορίας του Τόπου σας:

A. Το όνομά της Βυτίνας, κατά την επικρατέστερη άποψη, προέρχεται από την λέξη «βυθός», επειδή αρχικά ήταν κτισμένη σε λεκάνη ανάμεσα σε λόφους. Φέρεται να κτίσθηκε μετά την διάλυση της αρχαίας πόλης «Μεθύδριο», τα ερείπια της οποίας βρίσκονται σε απόσταση 5 χιλιομέτρων. Ο Πausανίας αναφέρει για την πόλη Μεθύδριο, το 174 π.Χ.: «Μεθύδριον ουχί πλέον ακμάζουσα πόλιν...». Η Βυτίνα υπολογίζεται ότι κτίσθηκε περί το 350 μ.Χ., σε απόσταση 2-3 χιλιομέτρων από την σημερινή της θέση, στη περιοχή Δαμασκησιά. Αργότερα, και λόγω του ψυχρού κλίματος, οι κάτοικοι μετακινήθηκαν προς τον ποταμό Μυλάοντα, κοντά στο γεφύρι Ζαρζί, ενώ χρησιμοποιούσαν ως τόπο παραθερισμού την πλαγιά της Κάτω Βυτίνας. Τελικά, μετεγκαταστάθηκαν εκεί ως την Επανάσταση του 1821.

B. Στην αρχαιότητα λατρευόταν εδώ η θεά Δήμητρα και ο Ίππιος Ποσειδώνας, τα ερείπια του ναού του οποίου σώζονται στην είσοδο, όταν κανείς κατευθύνεται προς το χωριό Μαγούλιανα.

Γ. Στην Ελληνική Επανάσταση του 1821, η Βυτίνα είχε αναγνωρισθεί ως βακούφιο, θεωρούμενη τόπος ιερός. Υπήρξε κέντρο ανεφοδιασμού, με αποτέλεσμα η Πόλη να βοηθήσει κατ' αυτόν τον τρόπο αποφασιστικά τον υπέρ Πατρίδος και Ελευθερίας Ιερό Αγώνα των εξεγερμένων Ελλήνων. Και τούτο διότι εδώ γινόταν η τροφοδοσία με ψωμί του Επαναστατικού Στρατού, καθώς και η περίθαλψη των τραυματιών. Η περιοχή έδωσε στην Επανάσταση πολυάριθμους αγωνιστές και άξιους οπλαρχηγούς και καπεταναίους, πολλοί από τους οποίους έπεσαν στα πεδία των μαχών.

Δ. Τιμωρώντας την για την ενεργή συμμετοχή της στην Επανάσταση, τα στρατεύματα του Ιμπραήμ πυρπόλησαν την Κάτω Βυτίνα επτά φορές μεταξύ 1825 και 1826. Έγιναν τότε πολλοί διωγμοί, κατά τους οποίους υπήρξαν πολλά θύματα, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την ηρωίδα Ελένη Λιαροπούλου, την «Βυτιναία Σουλιώτισσα», η οποία για να μην μείνει στα χέρια των Τούρκων, έπεσε στον κρημνό από τον βράχο «Κότρωνα». Οι κάτοικοι οι οποίοι διασώθηκαν έκτισαν αργότερα την σημερινή Βυτίνα, ενώ άλλοι έφυγαν σε πιο εύφορες περιοχές, όπως του Άργους, της Πάτρας και του Πύργου Ηλείας (Βυτινέϊκα).

Ε. Μετά την Απελευθέρωση της Ελλάδας από τον τουρκικό ζυγό, η Βυτίνα γνώρισε αξιόλογη ανάπτυξη. Υπήρξε εμπορικό κέντρο ολόκληρης της περιοχής, με σημαντική τοπική οικονομία και βιοτεχνία. Ιδιαίτερα άκμασε, τουριστικώς και εμπορικώς, κατά την περίοδο 1920-1940, όταν λειτουργούσε εδώ η γνωστή Δασοκομική Σχολή.

ΣΤ. Τα χρόνια της Κατοχής, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη της τροχαίας συγκοινωνίας, σηματοδότησαν αργότερα το μαζικό ρεύμα της μετανάστευσης, με αποτέλεσμα την συρρίκνωση του πληθυσμού και τον οικονομικό μαρασμό. Σήμερα, η Βυτίνα, χάρη στην εργατικότητα και το φιλοπρόοδο και δημιουργικό πνεύμα των κατοίκων της βρίσκεται, και πάλι, στον δρόμο της ανάκαμψης.

II. Όπως προανέφερα, η Πόλη σας ανέδειξε, στον διάβα της Ιστορίας, σπουδαία τέκνα, που τίμησαν την καταγωγή τους, ο καθένας με τον τρόπο του. Από την Βυτίνα, ως γνωστόν, κατάγονταν, εκτός από τον Δημήτριο Θεμ. Πανταζόπουλο, οι επίσης Μεγάλοι Ευεργέτες της, Παναγιώτης Τριανταφυλλίδης, Τρύφων

Ζαχαρόπουλος και Χρήστος Ματθαίου, οι Αγωνιστές της Επανάστασης του 1821 Δημήτριος Ιμπροχώρης και Παναγιώτης Κακλαμάνος, ο Δημήτριος Παπαρρηγόπουλος, πατέρας του μεγάλου μας ιστορικού Κωνσταντίνου Παπαρρηγόπουλου, ο νομοδιδάσκαλος Βασίλειος Οικονομίδης, ο γεωγράφος και περιηγητής Παναγιώτης Ποταγός, ο λαογράφος Παναγιώτης Παπαζαφειρόπουλος, ο αξιωματικός Ιωάννης Δημακόπουλος αλλά και η μητέρα του αγωνιστή της Εθνικής Αντίστασης, Λάκη Σάντα.

III. Αναλογιζόμενος πόσα σπουδαία τέκνα ανέδειξε ένας μικρός γεωγραφικός τόπος, όπως η Βυτίνα, θα μπορούσε κανείς, παραφράζοντας τον στίχο του Οδυσσέα Ελύτη, να πει: «Αυτός ο τόπος ο μικρός, ο μέγας». Διότι, πράγματι, η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό, με ιδιαίτερη έμφαση στην Παιδεία, είναι η καλύτερη επένδυση που μια Χώρα θα μπορούσε να κάνει. Σ' ένα δύσκολο και ιδιαίτερα ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον, θα επιβιώσουν και θα διακριθούν όσοι θα είναι επαρκώς προετοιμασμένοι προς τούτο.

A. Σήμερα είμαστε βέβαιοι ότι, παρά την πρόσφατη οικονομική κρίση, η Ελλάδα θα ξεπεράσει όλα τα εμπόδια που, άλλοτε εξαιτίας δικών της λαθών και άλλοτε όχι, βρίσκονται μπροστά της. Διότι εμείς οι Έλληνες, έχοντας βαθιές ρίζες ιστορικής παρουσίας και πνευματικής συνέχειας σε αυτή την γωνιά της Βαλκανικής και της Μεσογείου, είμαστε αποφασισμένοι να δημιουργήσουμε ένα καλύτερο αύριο για τις γενιές που έρχονται.

B. Πραγματικά η Ελλάδα, αναπόσπαστο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, μάλιστα, του σκληρού πυρήνα της, της Ευρωζώνης, έχει όλες τις προϋποθέσεις να επιδώξει, ξεκινώντας από αυτή την πλεονεκτική θέση, ένα καλύτερο μέλλον γι' αυτήν και τον Λαό μας.

1. Επιπλέον, μπορεί, στο μέτρο που της αναλογεί, να πρωταγωνιστήσει μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συμβάλλοντας με συνέπεια και σύνεση στην όλη προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης. Εκείνης, που θα οδηγήσει τελικώς την Ευρωπαϊκή Ένωση στην διαμόρφωση μιας Ομοσπονδίας υπό όρους Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας, ικανής να διαδραματίσει τον ρόλο που ταιριάζει στην Ευρώπη, και για τα κράτη-μέλη της αλλά και για την Ανθρωπότητα εν γένει. Ήτοι τον πλανητικό ρόλο της εμπέδωσης, διεθνώς, της Ειρήνης, της Δημοκρατίας, της Αλληλεγγύης και της Κοινωνικής Δικαιοσύνης.

2. Αρκεί να μην λησμονούμε ποτέ μίαν ακόμη αλήθεια, ιστορικά αποδεδειγμένη: Ότι μεγαλουργούμε μόνον όταν είμαστε ενωμένοι μπροστά στις μεγάλες δυσκολίες και προκλήσεις, δηλαδή μπροστά στα μεγάλα και τα σημαντικά. Ενώ, αντιθέτως, γνωρίσαμε τις μεγαλύτερες, ακόμη και εθνικές, καταστροφές όταν διχαστήκαμε. Άλλωστε έχουμε, δυστυχώς, βαρύ παρελθόν σ' εμφύλιους σπαραγμούς. Γι' αυτό και οι ρήσεις των προγόνων μας πρέπει να μας καθοδηγούν: Ας μην ξεχνάμε ότι ήταν ο Όμηρος, στην Ιλιάδα (I,63), που, για πρώτη φορά στην παγκόσμια ποίηση, μίλησε για την φρίκη του εμφύλιου πολέμου: «Αφρήτωρ, αθέμιστος, ανέστιός έστιν εκείνος ός πολέμου έραται, επιδημίου, οκρυόεντος». Μερικούς αιώνες αργότερα ο Αισχύλος, στους «Επτά επί Θήβας», έγραψε την τραγωδία της εμφύλιας διαμάχης ανάμεσα στον Ετεοκλή και τον Πολυνείκη. Και για να έλθουμε στη νεότερη ιστορία μας, ο Διονύσιος Σολωμός, με τον «Ύμνο εις την Ελευθερίαν» -ήτοι με τον Εθνικό μας Ύμνο- μας προειδοποιεί (στρ. 147) στο διηνεκές:

«Μην ειπούν στον στοχασμό τους

τα ξένα έθνη αληθινά:

Εάν μισούνται ανάμεσό τους

δεν τους πρέπει Ελευθεριά».

3. Ας σχεδιάσουμε, λοιπόν, με λογισμό, όραμα και ομόνοια τα μελλοντικά μας βήματα μέσα στο ευρωπαϊκό και ευρύτερο διεθνές περιβάλλον της πολιτικής, της οικονομίας και του πολιτισμού. Και τότε, είναι σίγουρο ότι θα πετύχουμε.

Κύριε Δήμαρχε,

Αναχωρώντας από την ιστορική και πανέμορφη Βυτίνα, με τον άκρως τιμητικό τίτλο του Επίτιμου Δημότη Γορτυνίας, θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι όσα εξέθεσα θ' αποτελέσουν καθοριστικής σημασίας δείκτη πορείας κατά την άσκηση των καθηκόντων μου. Επιπλέον, παίρνω μαζί μου, στις νοερές αποσκευές μου, τις καλύτερες αναμνήσεις της έξοχης φιλοξενίας που μου επιφυλάξατε, για την οποία και πάλι ειλικρινώς σας ευχαριστώ.